

Devre Analiz-II Lab.

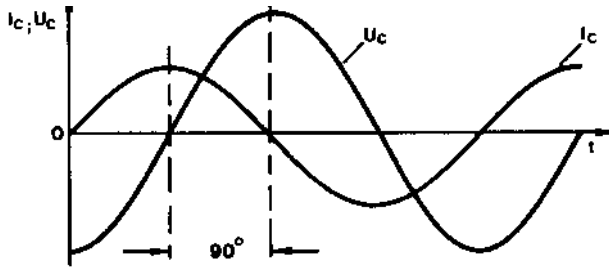
Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü

Hafta3: a. Kondansatörde Akım Gerilim Faz Kayması

Kondansatör Akım ve Gerilimi Arasında Faz Kayması

Genel

Bir kondansatör sinüs bir alternatif akıma bağlanınca devreli olarak doldurulup boşaltılır . Alternatif gerilime bağlı olarak kondansatör yükünün kutupluğu da devreyle değişir . Gerilim U_C sıfırdan geçerken akım I_C en yüksek değerine varır .

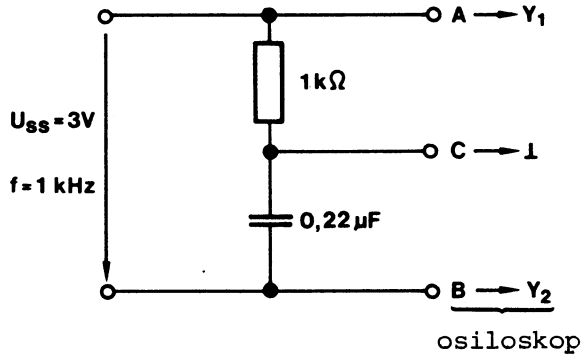
Bir kondansatörden geçen akım I_C kondansatöre bitişik gerilim U_C ' den 90° önde gider .

Şekil 3.3.1

Ödev

Bir kondansatörün akım ve gerilim gidişleri osiloskopa gösterilip görüntüden akım I_C ile gerilim U_C arasındaki kayması bulunacak .

Devre Şeması

Şekil 3.3.2

	Devre Analiz-II Lab.	Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü
		Hafta3: a. Kondansatörde Akım Gerilim Faz Kayması

1) C noktasının kullanılan Cihazların (Sinyal Jeneratörü , osiloskop) toprağı üzerinden B veya A noktalarına bağlanmaması önemlidir , gerektiğinde ayırıcı transformatör kullanılacak.

Parçalar ve Ölçü Cihazları

- 1 direnç $1 \text{ k}\Omega$ (2Ω)
- 1 kondansatör $0,22 \text{ F}$ (60 V)
- 1 Montaj Paneli (Çokesen ES01...ES04)
- 1 Sinyal Jeneratörü
- 1 osiloskop
- fişler ve kablolar

Deneyin Yapılması

Deney 3.3.2 şemasına göre kurulup Sinyal Jeneratörü bağlanacak :

$$U_{ss} = 3 \text{ V (sinüs) ; } \quad f = 1 \text{ kHz}$$

Osiloskop bağlanacak :

Ölçü noktası A ile kanal 1 (Y_1)
Ölçü noktası B ile kanal 2 (Y_2) , ters çevrilmiş
Ölçü noktası C şle toprak

Osiloskopun diğer ayarlamaları 3.3.3 şeklinin yanındaki gibi .
Devredeki direnç ($1 \text{ k}\Omega$) ölçü direncidir . Ona bitişik gerilim U_R ile kondansatör akımı I_C düz bağımlıdır .

Kondansatör gerilimi U_C ve kondansatör akımı I_C (U_R) aynı anda gösteriiceğinden ölçülecek gerilimlerin toprak noktası kondansatörle ölçü direncinin arasında (ölçü noktası C) . Burada bu iki gerilimin 180° Faz kaymasıyla gösterildiği önemlidir . Osiloskoplara gerilimlerden biri ters çevrilince (deneyde gerilim U_C , kanal 2 , Y_2) gerilimlerin doğru görüntüsü elde edilir .

Gösterilen gerilim gidişleri 3.3.3 şekline çizilip kondansatör gerilimi U_C ile kondansatör akımı I_C (U_R) arasındaki Faz kayması bulunacak .

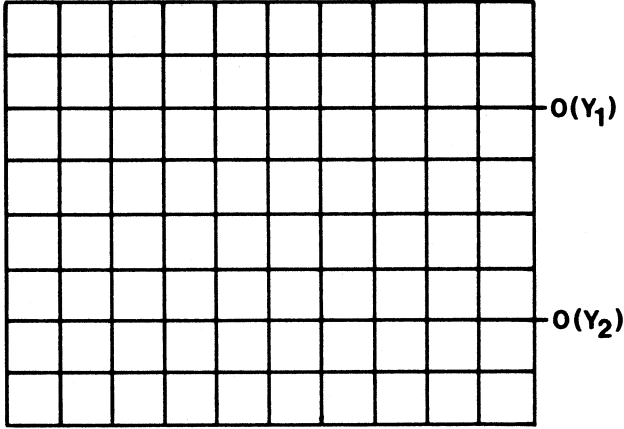

Devre Analiz-II Lab.

Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü

Hafta3: a. Kondansatörde Akım Gerilim Faz Kayması

Sonuçlar ve Değerlendirmeler

Ayarlamalar :

$X = 0,1 \text{ ms / bölüm}$

$Y_1 = 1 \text{ V / bölüm}$

$Y_2 = 1 \text{ V / bölüm}$

Trigger : Y_1

Notlar :

$Y_1 = \text{gerilim } U_R$
(kondansatör akımı I_C)

$Y_2 = \text{kondansatör gerilimi } U_C$

- şekil 3.3.3

Kondansatör akımı ile kondansatör gerilimi arasındaki faz kayması :